מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את סיפורו של לואי ברייל ואת תהליך יצירת כתב ברייל
- לזהות פרטים מרכזיים מהטקסט
- לתרגל הבנת רצף אירועים וטרמינולוגיה הקשורה לכתב ברייל

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – הבנת הנקרא

1. ג – נפצע בעינו בבית המלאכה של אביו כשהיה בן שלוש
2. ב – שש
3. ב – בבית ספר מיוחד לעיוורים בפריז
4. ב – הם היו כבדים, יקרים והקריאה בהם הייתה איטית
5. ג – עשרים

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – הכתב נקרא על שם לואי ברייל שיצר אותו
2. לא נכון – הוא נפצע בעינו בגיל שלוש ואיבד את הראייה אחר כך
3. נכון – כך מתואר התא בטקסט
4. לא נכון – האנשים הרואים שניהלו את בית הספר לא מיהרו לאמץ אותו
5. לא נכון – היום יש ברייל בשפות רבות, גם בעברית

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. אביו
2. שש
3. עיוורים
4. מותו

חלק ד׳ – התאימו בין העמודות

- 1 – ב (ממציא כתב הנקודות הבולטות)
- 2 – ד (שש נקודות בשני טורים)
- 3 – ה (המקום שבו למד לואי)
- 4 – א (מקום שאפשר למצוא בו ברייל היום)
- 5 – ג (פותחה לקריאת הודעות בחושך)

חלק ה׳ – סדרו את האירועים לפי הסדר הנכון

1. לואי נפצע בעינו בבית המלאכה של אביו
2. לואי איבד את הראייה בשתי עיניו
3. לואי נשלח לבית ספר מיוחד לעיוורים בפריז
4. לואי שמע על שיטת נקודות לקריאה בחושך ושיפר אותה
5. לואי פרסם את שיטתו כשהיה בן עשרים בערך

חלק ו׳ – שאלת הבנה

1. כי קצה האצבע יכול לחוש את כל התא במגע אחד, וכך הקריאה מהירה ויעילה יותר מאשר בשיטות עם הרבה נקודות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- כתב של נקודות בולטות לעיוורים ולקויי ראייה
- שש נקודות בשני טורים
- מי שמכיר בעיה מבפנים יכול למצוא לה פתרון טוב

טיפים להפעלה:

- אפשר להקריא את הטקסט בקול ולתת לתלמידים לעקוב עם האצבע כמו בקריאת ברייל
- כדאי להביא דוגמה אמיתית של שלט או כפתור עם כתב ברייל אם יש בנמצא
- בחלק הפתוח אפשר לעודד דיון קצר בכיתה לפני הכתיבה האישית

דף תרגול: כתב שקוראים בקצות האצבעות

דף התלמיד/ה **רגיל**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל את התוכן של הסיפור על לואי ברייל וכתב הנקודות הבולטות שהמציא, המשמש עד היום עיוורים ולקויי ראייה בעולם כולו.

1 חלק א׳ – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך איבד לואי ברייל את ראייתו?

א) נולד עיוור ב) נפגע בתאונה בבית הספר בפריז

ג) נפצע בעינו בבית המלאכה של אביו כשהיה בן שלוש ד) חלה כשהיה בן עשרים

2. כמה נקודות יש בתא של כתב ברייל?

א) ארבע ב) שש ג) שמונה ד) עשר

3. איפה גדל לואי ברייל ולמד?

א) באוניברסיטה בלונדון ב) בבית ספר מיוחד לעיוורים בפריז ג) בבית הוריו ד) בבית ספר רגיל

4. מה הייתה הבעיה בספרים עם אותיות מובלטות בספרייה?

א) הם היו כתובים בשפה זרה ב) הם היו כבדים, יקרים והקריאה בהם הייתה איטית

ג) לא היה מי שיקרא אותם ד) הם נכתבו בדיו רגיל

5. בן כמה היה לואי בערך כשפרסם את שיטתו?

א) שלוש ב) עשר ג) עשרים ד) שישים

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כתב ברייל נקרא על שם מי שהמציא אותו.	☐	☐
2	לואי ברייל נולד עיוור.	☐	☐
3	בתא של כתב ברייל יש שני טורים של שלוש נקודות.	☐	☐
4	אנשי בית הספר אימצו את הכתב החדש מיד בהתלהבות.	☐	☐
5	כתב ברייל קיים היום רק בצרפתית.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. לואי ברייל נפצע בעינו בבית המלאכה של _____ .

2. בתא של כתב ברייל יש _____ נקודות בלבד.

3. לואי ברייל גדל ולמד בבית ספר מיוחד ל _____ בפריז.

4. כתב ברייל הוכר רשמית בצרפת רק כמה שנים אחרי _____ של לואי.

4 חלק ד' – התאימו בין העמודות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לואי ברייל	___	**א.** מקום שאפשר למצוא בו ברייל היום
2. תא הברייל	___	**ב.** ממציא כתב הנקודות הבולטות
3. בית ספר בפריז	___	**ג.** פותחה לקריאת הודעות בחושך
4. כפתורי מעליות	___	**ד.** שש נקודות בשני טורים
5. שיטת הנקודות המקורית	___	**ה.** המקום שבו למד לואי

5 חלק ה' – סדרו את האירועים לפי הסדר הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	לואי איבד את הראייה בשתי עיניו
☐	לואי נפצע בעינו בבית המלאכה של אביו
☐	לואי שמע על שיטת נקודות לקריאה בחושך ושיפר אותה
☐	לואי פרסם את שיטתו כשהיה בן עשרים בערך
☐	לואי נשלח לבית ספר מיוחד לעיוורים בפריז

6 חלק ו' – שאלת הבנה

ענו בקצרה.

1. מדוע חשוב שכתב ברייל מבוסס על תא קטן של שש נקודות בלבד?

כרטיס יציאה

מהו כתב ברייל ולמי הוא מיועד?

כמה נקודות יש בתא של כתב ברייל?

מה אפשר ללמוד מהסיפור של לואי ברייל?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀